

Szerkesztőség
és kiadóhivatal**Kassa**
Kossuth Lajos-útca 14.

Telefon szám 336.

Megjelenik d. u. 5 órakor.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50 "

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5

Egyes szám ára 4 filler.

FŐSZERKESZTŐ:
SZALAY LÁSZLÓ.FELELŐS SZERKESZTŐ:
FERDINÁNDY GYULA.SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
MURÁNYI JÓZSEF.

Az alkotmány nyílt fölfüggesztése.

Nem lesznek választások?

Budapest, márc. 29.

(A Napló fővárosi munkatársától.)

A Bécsben tartott koronatanács, melyben a király elnöklete alatt a magyar kabinet tagjai résztvettek ugylátszik, eloszlatta azokat az aggodalmakat, melyeket a korona eddig az alkotmány nyílt fölfüggesztésével szemben táplált. A félhivatalos kormányajtó ma még ugyan kertelgetve beszél a döntésről s nem mondja ki nyíltan, hogy a választásoknak törvényes időn belül való kiírását mellőzi a király kormánya, de a jelek sokkal beszédesebbek, semhogy már most is kétkednünk kéne a következményekben. Odáig jutott az alkotmányjogi nagy kirzis, független állami létünk sarkalatos kérdése, hogy az ügyvivő miniszterek már csak formai tekintetben tárgyalnak, a lényegben céljukat elérték: nem írják ki a választásokat. A küzdő nemzet végső reménye elfogyott. Abban biztunk, hogy a király utolsó pillanatokban valami kiváló nemzeti politikust kihallgatáson fogad s keresi alkotmányos uton a békés kibontakozás lehetőségét, mielőtt végleg elzárna szívét a nemzet szívével. Nem történt meg. A kormány teljesen elszigetelte a királyt nemzetétől s bűnös tanácsait diadalra vitte. Szomorú, gyászos diadal. A modern állami élet idején, mikor a kontinens valamennyi nemzete, — kivéve a népjogokért küzdő Oroszországot — harmonikus együttműködésben él uralkodójával, vagy az államfővel, itt a nyugati kultúra határán egy jogában leigázott, törvényei dacára megcsufolt nemzet, a világ legrégebb alkotmányos királyságának népe vergődik az önkényuralom békóiban. Még nincs megpecsételve ugyan a nyílt alkotmányszegés, de már a közel napokra kilátásba helyezték félhivatalos jelentések, hogy

a király a nemzethez intézett kiáltványban fogja elhatározásainak indokait közölni az ország népével. Várjuk a Lányi közjogával végigöntött, Vészi ur tollával megírt kiáltványt! Valamikor régen, mikor veszélyben volt a haza, véres kardot hordoztak körül az országban, a faluk tornyában pedig megcsendült a vészharang hivatató hangja. Változtak az idők, ma dübörög a rotációs gép s ezerszámban veti ki a kormány manifestumát. És valahány helyen csak hirdetni fogja kenetteljes hangon a kedvelt hiveknek, hogy nem kell megriadni, csak az alkotmánytól fosztották meg az országot, annyi helyen, mintha a vészharang kondulna meg! A magyar nép a büszke, a szabadságra született, kevély, nyakas nép, pedig meg fogja érteni ezzel szemben szívének lázasan lüktető harangszavát.

Központi választmányülés a megyén.

Ma délelőtt 10 órára hívta egybe Páris Gábor a vármegyei központi választmány ülését.

Páris a vármegyházára csendőrséget rendelt ki. Egy tiszt parancsnoksága alatt a csendőrség a kis tanácskozási teremmel a szomszédos, jelenleg a Páris által lakott helyiségekben volt elrejtve, de a központi választmány nyugodt magatartása, bármint is kívánta volna az ellenkezőjét a hatalom, a csendőrségnek a választmány ülésén való beavatkozását kizárta.

Páris az ülést megnyitván Hammersberg László és jelenlevő összes választmányi tagok és pedig: Pongrácz Jenő, Dobozy Pál, Koós Pál, Csoma József, Gedeon Jenő, dr. Szepessy Zsigmond, Ferdinándy Gyula, Koós József, Fekete Albert, Farkas Gyula, Szekeres F. Ödön és gróf Zichy Károly nevében Páris Gábor elnöklése ellen tiltakozásukat és óvásukat következő indítványban terjesztette elő:

„Habár sajnálattal tapasztaljuk, hogy a vármegye törvényesen megválasztott azon tisztviselői, akiket az ülésben való elnöklés törvény szerint megillet, törvényellenes erőszakkal vannak megakadályozva abban, hogy a mai ülésen az elnöki tisztet teljesítsék és komoly óvást emelünk az ellen, hogy a jelen ülésben idegen, ismeretlen, jogosulatlan emberek bármely minőségben részt vegyenek,

mindazonáltal magunkra nézve kötelességünknek tekintjük, hogy a törvényben

nekünk adott jogokat gyakoroljuk, kötelességeket teljesítsük annál is inkább, mert nem engedhetjük meg, hogy a törvényességnek, alkotmányosságának immár utolsó szerye, a nemzeti képviselő előbb-utóbb való megalkotásának intéző közege, a központi választmány és ennek jogai, a magyar nemzeti és állami lét megsemmisítésére törekvők tényleges cselekvési körébe jussanak.

Ez okból, de egyúttal eleve tiltakozva az ellen, hogy bárki törvényellenes, illetéktelen jelenléte kényszerű eltűrésének tényéből a jövőre nézve joghatállyal bíró következtetés vonassék le, a törvény szerint és törvénnyel megszabott határidőkben teljesítendő teendők tárgyalási fonalát fölveszszük.“

A választmány tagjai az óvást illetve tiltakozást tartalmazó indítványt egyhangulag fogadták el, és vették helyeslőleg tudomásul.

A választmány ezután Páris Gábor azon kérelmét, hogy tőle az esküt a választmány vegye ki, egyhangulag elutasította. Elutasította pedig azon okból, mert őt a választmány sem tagjának sem törvényes elnökének nem tekinti.

Mindazonáltal a választmány az indítványban kifejezésre jutott törvényes álláspontjához képest tárgyalás fonalát felvette. Az ülésen a tárgyakat Ferdinándy Gyula választmányi tag, mint a választmánynak törvényesen jegyzője adta elő, ugyan ő vezette a jegyzőkönyvet.

Az országgyűlési képviselő választók 1907. évre leendő kiigazítása céljából küldöttségeket megalakította, a munkálatok be-terjesztésére határidőül április hó 15-ét, legközelebbi ülését pedig május hó 2-ára, d. e. 9 órájára állapította meg.

Kimondotta, hogy a megalakított küldöttség elnöke és tagjai, akik egyúttal nem központi választmányi tagok, az esküt, az eskü kivételére a választmány által ezennel Szalay László elnök, gróf Zichy Károly és Ferdinándy Gyula tagokból kiküldött albizottság előtt és pedig f. évi április hó 5-ének d. e. 11 órakor tartoznak letenni. Ugyanezen albizottságot hatalmazta fel a választmány arra, hogy azon esetben, ha a felkért küldöttségi elnökök, h. elnökök es tagok bármelyike megbízatásáról lemondana, a küldöttség kiegészítése iránt saját hatáskörében intézkedjék.

A küldöttségeket a Nagy-Idai választó kerületbe Demeczky Ferenc, Kosztialik István és Dobó László elnökök, továbbá Plent István, Gocsár János és Zselinszky János h. elnökök, Steller Béla, Fischer Antal és Závoczky Ferenc tagok.

A garbócbogdányi választó kerületben: Fekete Albert, Farkas Gyula, Widder Mór, Oláh Péter elnökök, továbbá Kovács Géza, Kiss Lajos, Liteczky József, Klesztinszky Gyula h. elnök, Istványi Ferenc,

FÉRFI

fiu- és gyermek FELÖLTŐ UJDONSÁGOK, valamint férfi-, fiu- és gyermekruhák a legelegánsabb és a legtartósabb ki-
o o o vitelben és a legjutányosabb áron CSAK o o o
FELDMAN HERMAN árulásában kaphatók. KASSA
megyeháza. Árjegyzéket ingyen és
bérmentve küldök.

Idrányi Barna, Belus János és Bidló Ignác tagok.

A gönci választó kerületben: Téglássy József, Schudich Nándor és Naményi Lajos elnökök, Ujj János, Csurilla Ágoston és Bárczai Ferenc h. elnökök, Téglássy Endre, Born Brunó és Szilágyi Gusztáv tagok.

A szikszói választó kerületben: Csoma István, Putnok Sándor és Csoma József elnökök, ifj. Szalay Antal, Kiszely Albert és Hídegh László h. elnökök, Bassó József, dr. Hanel Gyula és Matusz Lajos tagok.

A szépsői választó kerületben: Szekeress Ödön, Géczy Gyula, Jakabfalvy Gyula és Lánczy Béla elnökök, Reinfusz Bódog, Bartalos János, Bodor Barna és báró Sárdagna János h. elnökök. Göbb György, Tomori István, Zsarnay Márton és Gömör Mátvás tagok.

A görgői választó-kerületre Koós József elnök, Gedeon Aladár h. elnök és ifj. Zábráczy József tag.

A szini kerületre Gedeon Ernő elnök, Pongrácz Jenő h. elnök és Gedeon Dezső tagból alakította meg a központi választmányt.

Felkérjük a megalakított küldöttségek elnökeit, h. elnökeit és tagjait, akik még esküt nem tettek, a választmánynak nem tagjai, hogy az eskü letétele végett április hó 15-én délelőtt 11 órakor a vármegyeháza kis tanácskozási termében Szalay László elnökle alatt kiküldött albizottságnál jelentkezni sziveskedjenek.

Az ügyek letárgyalása után a választmány tagjai szó nélkül otthagyták Páris Gábot.

Kristóffy nem nyugszik.

Ujabbukáz a törvényhatóságokhoz.

Kristóffy József belügyi ügyvivő nem tud egy napig se el lenni anélkül, hogy az ő nagy ügyvivői hatalmát ne fitogtassa. Ma két új ukázt bocsátott ki a törvényhatóságokhoz. Az egyik különösen érdekes, mert azoknak a törvényhatóságoknak szól, amelyek a napirendtérrel rezizálnak a törvénytelen adminisztrátorok ellen. Ebben az ukáztban tehát az ügyvivő Kassa és Abauj-Torna ellenállásáról is nyilatkozik.

Az első ukáztban a királyi biztosokat védelmezi az ügyvivő. Azt mondja, hogy a törvényhatósági bizottságoknak a királyi biztosok ellen való tiltakozása nem törvényes (!), mert ezeknek a kinevezése nem ütközik törvénybe. Az uralkodó ezen rendelkezései éppen azt célozzák, hogy alkotmányos jogainak a rend helyreállítása érdekében érvényt szerezzen.

A másik leirat ama törvényhatóságokat részesíti ügyvivői intelemben, amelyek a rájuk erőszakolt megye- és városfőnökök alatt tárgyalni nem hajlandók és az egyes tárgyakat sorra leveszik a napirendről. (Ez az eset Kassán és Abauj-Torna megyében is.) Az ügyvivő azt mondja, hogy a törvényhatósági bizottságok kötelesek a rájuk bízott teendőket ellátni és bár kétségtelen joguk van egyes ügyeket a napirendről levenni, ezt a jogukat nem gyakorolhatják oly terjedelemben, hogy minden ügyet levegyenek a napirendről. Kristóffy József szerint ez már törvénybe ütközik. Amellett a közjót is sérti és megakasztja az ügyrendet.

Az ügyvivő csupán e nézeteinek az elmondására szoritkozik, de semmiféle fenyegetéssel nem riasztja a törvényhatósági bizottságokat.

Országos vívóverseny Kassán.

Az ország legjobb vívói itt lesznek.

Kassa, márc. 29.

A Kassai Atletikai Clubnak, március hó 31-én és április hó 1-én tartandó országos amateur vívó versenyére az előkészületek már javában folynak. Az agilis egyeslet-

nek a Schaikház-szálló nagytermében tartandó versenye iránt nagy az érdeklődés és így remélhető, hogy a kassai Vöröskereszt-Egylet jótékony céljai javára jelentékeny összeg fog jutni. A club ma küldötte nekünk a végleges nevezéseket, amennyiben a határidő tegnap telt le. A nevezésekből megállapítható, hogy Kassán kitűnő vívógárda fog megmérkőzni és hogy a verseny erkölcsi sikere már is biztosítva van.

A nevezési zárlatig a következő résztvevők jelentkeztek:

Filótás Ferenc honvéd huszár főhadnagy Marosvásárhely (Magyar Atl. Club), kard és törre, Révész Jenő dr. ügyvéd Budapest (Fővárosi Vivő Club) kard, Halász Gyula m. kir. koronaőr főhadnagy Budapest (M. A. C.), Ambrózy Gyula csendőrfőhadnagy (Kassai Atl. Club), dr. Hoffman Ferenc gazdasági tanár (Kassai Atl. Club), Krudy Péter honv. huszár tiszthelyettes Nyíregyháza, Herczeg József, Veress József, Stubenolt Gyula, Szeniczey Ödön, Mauks Sándor joghallgatók, (Eperjesi jogász vivőegylet), Pásztor Ervin szekerész hadnagy Budapest (M. A. C.), Balkányi Gusztáv dr. ügyvéd, Bölönyi Dénes gazdasági intéző, Horváth Lajos dr. ügyvéd, Ambrózy Árpád hadbíró jelölt (Kassai Atl. Club), Tóth Péter dr., Hámos Antal, Pajzs Pál, Krencsey Géza mérnök, ifj. Éder Róbert, Kazár István dr., Mészáros Loránd dr. Budapest (M. A. C.), Szücs Ervin mérnök Budapest (Műegyetemi A. F. Club), Földes Dezső dr. ügyvéd Budapest (Fővárosi vivő club), viski Lator Zoltán honvéd hadnagy Nagyvárad.

A vasárnapi nagy akadémián a zsűri tagjai közül valószínűleg részt fognak venni dr. Nagy Béla, a magyar atl. szövetség vivő osztályának elnöke, dr. Benyovits Lajos törvényszéki bíró, ismert kiváló bajnok vívók, Toricelli Angelo olasz mester és a kassai atl. club jeles mestere Maione Vincenzo. Kiváló érdekességet fog kölcsönözni ezenkívül még az akadémiának Maione mester két fiatal tanítványának ifj. Paksy József és Bartay Endre kard és tör iskolavívása és egymás közti tör assautja.

Az egész ünnepély ezek után ítéve, rendkívül érdekes lesz s előreláthatólag óriási közönség fogja megtekinteni, a mit a jegyek előreváltásából is következtetni lehet már.

TÁVIRATOK.

— A Napló eredeti távirata. —

A választások elhalasztása.

— Tisza és Bánffy büne —

Budapest, márc. 29.

Rendkívül hiteles bécsi forrásból jelentik a következőket:

Mielőtt a kormány tagjai Bécsbe utaztak volna, hogy a királynál együttes kihallgatáson jelentkezzenek, hosszabb ideig tartó tanácskozássra gyűltek össze, amelyen alaposan meghányták-vetették a választások elodázásának kérdését. Az elhalasztás súlyos veszedelmére való tekintettel Kristóffy és Lányi Fejérváryval ellentétbe helyezkedtek, de mégis győzött a többség álláspontja és elhatározták, hogy a választások elodázását fogják javasolni a királynak.

A választások elhalasztását nem fogják terminushoz kötni. Királyi kézirat fogja tudni adni a választások elodázását, de ebben a kéziratban nem lesznek jogi argumentumok, hanem csakis politikai és célszerűségi okokra való hivatkozások.

Ezeket a politikai és célszerűségi okokat nem is kellett sokáig keresnie a kormánynak. Megtálaták azokat gróf Tisza István és báró Bánffy Dezső nyílt leveleiben.

A király a választások elhalasztásának kérdésében eleinte habozott és ingadozott. Mikor azonban Fejérváry megmutatta a királynak a szabadelvűpárt és újpárt vezéreinek nyílt levelét, a döntés nyomban bekövetkezett.

Lányi és Kristóffy megy.

Választások nem lesznek.

Budapest, márc. 29.

A választások elodázásának kérdésében Lányi Bertalan, Kristóffy József és Fejérváry között differenciák merültek fel, amelyeknek következtében a két ügyvivő minden valószínűség szerint elhagyja nem épen dicső bársonyszékét. Távozásuk azonban nem most fog bekövetkezni, mert ebben a nemzet tüntetést látva a választások elhalasztása miatt.

A két ügyvivő a királyi kézirat és az ezt követő kormánynyilatkozat megjegyzése után távozik. Kristóffy tárcáját Fejérváry veszi át, míg Lányi utódja Geguss Gusztáv főügyész lesz. Ez már bevégzett tény.

Bubics kifosztói fogva maradnak.

Budapest, márc. 29.

A budapesti kir. törvényszék vádtanácsa Czárán bíró elnökle alatt ma délután döntött Bubics püspök fosztogatónak ügyében. A vádtanács ugy határozott, hogy mindkét terheltet fogva tartja.

László Fülöpöt azonban 50.000 korona óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

HIREK.

Városi közgyűlés előtt.

Kassa város törvényhatósági bizottságának rendes havi közgyűlését Münster Tivadar polgármester e hó 31-ére, délutáni 4 és fél órára tűzte ki. A közgyűlést esetleg ápr. hó 2-án és a következő napokon folytatják. A tárgysorozatban ennyi reneteg ügy tudvalevőleg azért szerepel, mert a bizottság Pongrácz Ferenc gróf megyefőnök elnökle mellett nem volt hajlandó érdemleges tárgyalásba kezdeni. Így a decemberi, januári és februári közgyűlés napirendjéről levett tárgyak is ott szerepelnek az új közgyűlés programján. A bizottság, értesülésünk szerint, szombaton sem fog változtatni álláspontján, amelyre akkor helyezkedett, amikor kimondta, hogy Pongrácz elnökle mellett tárgyalni erkölcsi lehetetlenség.

A politikai színezetű tárgyak közül kiemeljük a belügyi ügyvivő rendeletét, amelylyel a multkori közgyűlésnek ama határozatát, hogy a tárgyakat a napirendről leveszi, megsemmisíti, továbbá dr. Maléter Istvánnak ideiglenes polgármesterré való választásának megsemmisítéséről szóló rendeletet. Napirendre van kitéve a belügyi ügyvivő rendelete az önkéntes ujoncok kiállítására és az önkéntes adók beszedésének dolgában. A közgyűlésnek kellene 5 tagot a közigazgatási bizottságba, 5-öt a bíráló-választmányba, 2-öt a számonkérőszékhez és 2-öt a pénztárvizsgálathoz beválasztani.

— **Helyreigazítás.** A kassai sportegylet közgyűlése nem március 21-én — mint lapunk számában jelezve volt — hanem március 31-én lesz megtartva, amit ezennel helyreigazítunk.

— **Tisztújítás a kereskedők körében.** A kassai kereskedők köre vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését, mely alkalommal Binder Ernő mint elnök és Geriőczy Béla mint társelnök újból, egyhangulag választották meg. Alelnökké választották Knöpfler Vilmos és Eötvös Géza, titkár: Kerekes György, pénztárok: Spanraft György, háznagy: Lampel Ferenc, I jegyző: ifj. Deil Jenő, II. jegyző Steinhoffer Károly, könyvtárnokok: Hrubant Fülöp, Kálmán István. A választmány következőkép alakult meg. Főnöki karból: Bródy Fülöp, Víz Domonkos, Sztudinka Gyula, Fiedler Szilárd, Déri János, Spilman Ervin, Magács. Tisztviselők: Dochner Géza, Jakubovics Dániel, Knöpfler Alfréd, Kulka Manó, Lévy Béla, Zakár Ferenc. Alkalmazottak: Verdingier Ferenc, Karmayer Antal, Müller János, Moskovics

Gero, Gartenfeld Samu, Zilahy Gyula. Felügyelő bizottság: Poeck Károly, Novelly Sándor, Víz Domonkos.

Beszűntetett szocialista-pörök. A míg a hazafiakat üldözik, az ellenzéki lapok pedig nap-nap mellett koboztatnak el, a szocialistákra rávirradt a teljes szabadság hajnala. Ha a Bánffy és Tisza rezsim alatt joggal panaszkodhattak az elnyomatás és üldözés miatt, ma a koalíciós tábor irigységgel nézheti az egyesületi, gyülekezési, sajtó és agitáció-szabadságnak azt a teljes-ségét, amelyet szocialistáink élveznek. Sőt még a bíróság előtt is kivételessé válik a helyzetük. Amíg a koalíció sajtómunkásai ellen az ügyész minden erősebb kifejezés miatt vádat emel, a szocialistáknak még régebbi igazatási és lázítási perreit is elejti. Így a kassai törvényszék hirdetési tábláján olvassuk, hogy a vizsgálóbíró a nyomtatvány útján elkövetett igazatási vétségével vádolt Werner Ernő betűszedő és Hanesz Sándor famunkás, ismert kassai szocialista vezetők ellen folyamatba tett bűnügyet, tekintettel arra, hogy az ügyesség a vádat elejtette, — megszüntette. Koalíciós újságíróval ilyen meg nem esik mostanában.

A mulató tolvaj. Jakubovics János kassai kereskedőseged több rendbeli lopás elkövetése után megszökött. A kassai rendőrség körözölevél alapján az eperjesi rendőrség is kutatott a tolvaj után és tegnap sikerült is ottan letartóztatni. Eppen akkor fogták el, amikor egy nyilvános házban javában mulatott. A letartóztatásról a kassai rendőrség távirati értesítést kapott. Jakubovicsot már átkísérték a kassai ügyesség fogházába.

A Szent Imre-kör sajtópere. Amint tegnap megírtuk, a kassai Szent Imre-kör röpiratban reflektált arra a támadásra, a melyet a Kassai Hírlap dr. Fischer-Colbrie Ágostonnak a körben tartott multkorú beszéde miatt intézett a püspök és a Szent Imre-kör ellen. A röpirat erős kifejezésekkel illeti a cikk szerzőjét, Herboly Ferencet, aki köztisztviselő ellen nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés és rágalmozás miatt indítja meg a bünvádi eljárást a röpirat aláírói ellen. A röpirat a Szent Imre-kör tagjainak nagy része, összesen 43 fiatal ember írta alá, a legközelebb tehát valóságos sajtópörre van kilátás a kassai törvényszék előtt. Mivel Herboly Ferenc a Kassai Hírlap munkatársa, községi tanítói minőségében köztisztviselő, sajtópöre az esküdtbíróhoz tartozik. A vádló ügyvédje Fényes Samu dr. lesz.

A magyar ipar és a Neumann H. cég. Olvasóink figyelmét felhívjuk a Neumann M. világhírű szabócéggel üzleti kirakata, hol hiteles fénykép nagyításban látható a zsolnai magyar posztógyár igazoló okmánya, mely szerint a cég összes magyarországi ruhatélepein, tehát Kassán Fő-utca 27. számú ruhatélepein is magyar gyár készítette posztót és szövetárakat dolgoztat fel. A Neumann M. cég már évek óta felismerte a magyar ipar iránti kötelességét és óriási mérvű üzleti forgalmában folytonosan fokozódó mértékben árukat magyar gyártmányú szövetekből készíti. A magyar gyártmányból készült összes ruhák a zsolnai gyár hivatalos védjegyével vannak ellátva.

Kitűnő kassai bor, Janik-féle termés. — Kimérés a Japán-kávéházban.

Színház, művészet.

Műsor:

Péntek: Koldus gróf, operette, először. Bérlet-szünet.

Szombaton: Koldus gróf. Bérlet-szünet.

Vasárnap: d. u. János vitéz.

este Koldus gróf. Bérlet-szünet.

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdaságunk és a hazai ipar!

Kárpátoktól az Adriáig visszhangzik a kiadott jelszó: pártoljuk a hazai ipart!

Szívvel örülünk annak, hogy végre valahára a magyar társadalom tudatára ébredt annak, hogy határozottan saját érdekünkben cselekedünk, ha iparkodunk tőlünk minden telhető eszközzel oda hatni, hogy hazánk területéről az osztrák iparcikkeket kisorsítsuk, piacot teremtsünk a magyar gyárak, a házi s honi ipar termékeinek s ezzel a meglévő cikkek előállításának fejlődését idézzük elő, másrészt impulzust adunk arra, hogy új gyárak s iparvállalatok létesítsenek.

Az őstermelés, a mezőgazdaság rendkívül szoros összefüggésben áll az ipar és kereskedelemmel. Az őstermelés szolgáltatja az anyagokat, a melyeket az ipar feldolgoz, átalakít s a mely cikkekkel a kereskedő a közönségnek elárulja. A cél az, hogy azt érthessük el, hogy az ipar és kereskedelem oly lendületet nyerjen, hogy mindaz, a mit az ország őstermelés útján nyújt, mind az országban maradjon, mindazt, amit a mezőgazdaság nyújt, azt nagyiparosaink, gyárosaink vegyék meg, ők dolgozzák fel, ők árussítsák s a magyar közönség vegye meg. Természetesen, a mikor ez a cél valóvá válhat, az még messze van, az csak évtizedek nehéz munkájának gyümölcse lesz, de ha a munkához erős akarral hozzá fogunk, a tevékenységet siker fogja koronázni.

Mindenekelőtt óvatosan kell kivonni az árusításból az osztrák ipart. Óvatosan, mert hiszen iparosaink és kereskedőink nagy számban anyagi obligóban állanak a nagy bécsi cégekkel, hitelt élveznek, a mi természetes következménye annak, hogy idáig a publicum az osztrák árúknak előnyt adott, s így a magyar kereskedői világ az osztrákokra rá volt szorulva; a mi természetes következménye annak, hogy ez ideig sok szükségleti, fenyűzési cikk van, a melyet hazánkban nem készítenek s a melyekre az élet rá utal s így kereskedőink s iparosaink, hogy a közönség igényeit kielégíthessék, kénytelenek voltak bécsi, osztrák cégektől a megrendeléseket eszközölni. Az osztrák áru kivonása tehát óvatosan történjék, hogy hazafias érzésű kereskedőink s iparosaink anyagi sérelmet ne szenvedjenek.

Másodszor tessék a magyar töképezéseknél megkezdeni a gyárak létesítését. Tessék a hatalmas gazdaságokkal, latifundianusokkal bíró nagy urainknak a gyárak felállításában a vezető s kezdeményező szerepet átvenni. A példa ragad. A példát követni fogják, tessék előljárni. Minden egyes gyár létesítése a nagy közönségnek a legszélesebb körben közhírré teendő, hogy iparos és kereskedőink a beszerzési forrásokat ismerjék.

Harmadszor tessék a mezőgazdasági termelést gyarapítani, kiterjeszteni s az őstermelés által nyújtott minden anyagot men-
nél nagyobb mennyiségben termelni s azt az országban elárulítani, viszont kereskedőink

ne forduljanak a külföldre, hanem a hazai termelőkhöz. A kereskedő a termelőt, a magyar termelőt, a magyar ipart támogassa, segítse, oltalmazza.

Akkor nem fog előállani az az eset, a mint az történt, hogy külföldről az országba 50 millió korona értékű dohányt, repcét 3, mákot 1, sajtót 5, cukorrépa, zöldségeket 4, gyümölcsöt 2 és fél millió korona értékben hoztak be. Nyers állati bőröknél a behozatal 49, míg a kivitel 10 millióval kevesebb volt. Külföldön előnyösen ismerik a kassai sonkát, s még mi most is a prágai sonkát jobban szeretjük. Miért? Ha jobb a prágai, tessék a kassait még jobban ízletesebbé előállítani.

Támogassuk egymást, a mezőgazdaság az ipart, az ipar a kereskedelmet, a kereskedelem a mezőgazdaságot s viszont, s mindegyiket a publikum! Karöltve, egymást támogatva járjunk el s mindenk előtt legyünk takarékosak, ne terjeszkedjünk tovább, mint a paplan enged, az első lépés meg van téve, szervezkedjünk, egyesüljünk s munkánkat siker koronázza s meg lesz teremtve a magyar ipar s kizsoriga az osztrák.

K. J.

Az első biztosító Intézet katonai szol-

gálat esetére 6 cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt mint szövetkezet f. hó 25-én tartotta meg dr. Münnich Aurél elnöke alatt XIII. rendes évi közgyűlést nagyszámu biztosított tag jelenlétében. A bemutatott üzleti jelentés mindenk előtt megemlékezik József főherceg elhunytáról s arról a kitüntetésről, amelyben az intézet az által részesült, hogy a védnökséget a boldogult fia József főherceg 6 cs. és kir. fensége is elvállalta. Az intézet működése, amint ez a zárszámadásból kitűnik, az elmúlt üzleti évben is minden irányban kielégítő eredménnyel járt, amennyiben a biztosítási állomány 7314 új tagnak belépése folytán 10.027.820 korona tőkével 51.342 tagot képviselő: 5.931.557 korona biztosított tőkére emelkedett, nem számítva a 27.060 korona évi díjat felőlelő járadék biztosítást. Nem felesleges talán itt megemlíteni azt is, hogy az intézet 1904. óta a rendes életbiztosítást is felvette ügykörébe, aki nem kis mértékben járult hozzá az üzlet fellendítéséhez. Ugyanily arányban emelkedtek a bevételek is, amennyiben az intézet 1905-ben 2.332.849. 5 korona díjat 674.338.56 korona kamatot s egyéb címek alatt: 45.836.56 koronát vételezett be. Ezzel szemben a költségek mérsékelt keretben mozogtak, ami annál is inkább figyelemre méltó, mivel egyrészt a nagy verseny s másrészt az ismert politikai helyzet folytán kétszeresen kedvezőtlen gazdasági viszonyok természetesen minden téren, de főképen a biztosítási szakmában nagy mértékben éreztették hátrányos hatásukat. Esedékessé vált biztosítások után és besorozási jutalmak címén 336.793.43 korona lett kifizetve. A díj- és egyéb tartalékok 1.781.874.18 koronával kiegészítve 14.982.959 korona 92 fillérre emelkedett, míg a vagyonállag összege szemben az előző évvel 2.172.990.02 koronával 15.908.350.21 koronára emelkedett. A nyereség és veszteségszámla jól lehet a szerzési és szervezési költségekből megfelelő leírások eszközöltettek 72.929.69 korona felesleggel zárul. Ily körülmények között magától érthető volt, ha a közgyűlés a bemutatott jelentést egyhangulag tudomásul véve az Igazgatósággal szemben köszönetének és bizalmának adott kifejezést. Egyben a felügyelő bizottság tagjai további 3 évre újra meglettek választva.

FENYŐTOBOZ (csiska)

legjobb és legolcsóbb tüzelő-
anyag zsákonként 15 kr.-ért

megrendelhető a

Felsőmagyarországi Erdei Magpergető irodájában
Kassa, Darvas Imre-utca 1. szám. Telefonszám 176.

Elsőrangú műfestő és vegyi gépmosó intézet.

Bradovka Gyula

VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ ÉS KÉLMEFESTŐDE

KASSA, Kossuth Lajos-utca 24. szám.

Vegyileg tisztítanak és festetnek
női-, uri- és gyermekruhák, csipkefüggönyök és kézi-
munkák stb.

Vidéki megbízásokat pontosan teljesítik.

Eredmény utólérhetetlen.

Gépi és gőzüzem.

Gyors szállítás

Takarítónőt

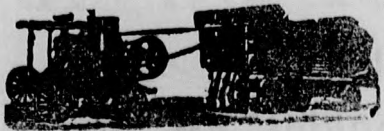
keresek azonnali belépésre.
Cím a kiadóhivatalban.

szép utcai lakás

3 szoba és hozzátartozóval, esetleg
kerttel is, május hó 1-től kiadó.

Csermely-utca 20. sz. alatt.

GAZDÁKNAK FONTOS.

A legegyszerűbb és legmegbízhatóbb benzín-
motorok minden gazda által, vizsgázott gé-
pész és hatósági engedély nélkül üzembe
helyezhetők, kapcsolatban a legelismertebb
óságú cséplőgépekkel, előnyös áron és
edvező fizetési feltételek mellett szállít a

Herkules-motorgyár

Budapest, V., Váci-ut 30. sz.

Allandó nagy motorkiállítás. — Motor-csép-
lőgépek mindenkor üzemben láthatók — Tel-
jes jótállás kitünő működésért — Arlapingyen

Üveggel fedett, világos

udvari helyiség

irodának kiválóan alkalmas

augusztus 1-től kiadó.

Értekezhetni dr. Ékes Lajosnál

3—4 óra között, Kossuth Lajos-
utca 14. szám II. emelet.

Két középiskolát végzett, 14 éves fiúk tanulókul

felvétetnek VITÉZ A. ut. könyvnyom-
dájában Kassa, Kossuth Lajos-u 16.

Üzlethelyiség
Pesti-ut 3. sz. alatt
rögtön kiadó.

Kiadó: Murányi József.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.